

2016Z03713

Vragen van het lid Siderius (SP) aan de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en de staatssecretaris van Financiën over het schenden van de hoorplicht bij bezwaarprocedures inzake kinderopvangtoeslag (ingezonden 19 februari 2016)

1

Wat is uw reactie op uitspraak van zowel de Rechtbank Noord Nederland als de rechtbank Oost-Brabant waarin zij in de overweging stellen dat de Belastingdienst/Toeslagen de hoorplicht op grond van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) heeft geschonden? 1)

2

Bent u van mening dat een dergelijke, herhaaldelijke schending van de hoorplicht de schijn opwerpt dat de Belastingdienst/Toeslagen bezwaarmakers actief lijkt te ontmoedigen? Zo ja, wat gaat u doen om deze ontmoediging tegen te gaan? Zo nee, hoe zou u het herhaaldelijk schenden van de hoorplicht dan willen duiden?

3

Hoe gaat u ervoor zorgen dat de Belastingdienst/Toeslagen zich aan de bezwaarprocedure houdt zoals vastgelegd in de Awb?

4

Bent u bereid om te onderzoeken hoe vaak de Belastingdienst/Toeslagen geen hoorzitting heeft toegelaten waar zij dit wel of naar alle waarschijnlijkheid had moeten doen? Zo ja, wanneer kan de Tweede Kamer dit onderzoek ontvangen en hoe gaat u de getroffen bezwaarmakers compenseren? Zo nee, waarom niet?

5

Hoe vaak zijn bezwaarmakers sinds de invoering van de kinderopvangtoeslag in beroep gegaan bij de rechtbank nadat zij het oneens waren met de beslissing van de Belastingdienst/Toeslagen, en in hoeveel van deze zaken heeft het horen van de bezwaarmaker niet plaatsgevonden?

1) beide uitspraken onderhands aangeleverd

Reactie:

Dat het horen een belangrijk onderdeel van de bezwaarprocedure is wordt onderkend. Belastingdienst/Toeslagen gaat er daarom ook zorgvuldig mee om, net als met alle andere procedure-eisen uit de Awb.

Daarbij geldt dat het horen beide kanten op werkt. Enerzijds geeft het de burger de gelegenheid om zijn bezwaar (nader) toe te lichten. Anderzijds biedt het een bestuursorgaan ook de mogelijkheid om nadere informatie te verzamelen. Ook Belastingdienst/Toeslagen heeft dus belang bij een hoorzitting, wanneer nog onduidelijkheden in het dossier zitten.

De wetgever heeft echter ook erkend, dat een hoorzitting wel ergens toe moet kunnen leiden. Daarom is in artikel 7:3 van de Awb een aantal situaties opgenomen, waarin een bestuursorgaan kan afzien van horen. Hierbij is niet doorslaggevend of de burger vooraf aangeeft of hij gehoord wil worden.

Dit betekent dat bij de behandeling van een bezwaarschrift een afweging gemaakt moet worden of gebruik gemaakt wordt van deze uitzonderingsbepaling. Dit is een casuïstische beoordeling op basis van het dossier en de aangedragen gronden van bezwaar. Niet uitgesloten kan worden dat bij deze beoordeling wel eens een fout gemaakt wordt.

Het houden van een hoorzitting bij alle bezwaren zou een te grote druk op de beschikbare capaciteit leggen. Een capaciteit die liever ingezet wordt voor andere werkzaamheden. Er is dus geenszins sprake van het ontmoedigen van burgers gehoord te willen worden, maar een afweging over het inzetten van de beschikbare capaciteit. Bovendien betekent het niet houden van een hoorzitting ook niet dat een burger geen antwoord krijgt op zijn bezwaar.

Daarnaast wordt in een aantal gevallen wel telefonisch contact gezocht met de indiener van het bezwaarschrift. Hoewel de contact misschien niet de officiële status van een hoorzitting heeft, biedt de indiener wel de kans om een nadere toelichting te geven.

Bovendien betekent het ten onrechte niet horen ook niet dat daarom ook inhoudelijk een foutieve beslissing is genomen. Dit blijkt wel uit het feit dat in beide uitspraken die overlegd zijn, de rechter weliswaar heeft geoordeeld dat de procedure niet helemaal juist is verlopen, maar dat de uiteindelijke beslissing wel juist is geweest. De rechter heeft immers de rechtsgevolgen van het besluit wel in stand gelaten. Ik zie dan ook geen aanleiding voor een compensatie. Om vergoeding van de eventuele extra kosten voor de beroepsprocedure kan in die procedure verzocht worden.

Wat betreft het aantal beroepszaken over de kinderopvangtoeslag, dit lag de afgelopen jaren rond de 1.000 per jaar. In ongeveer 15% van de zaken wordt het beroep uiteindelijk gegrond verklaard wordt. Dit percentage ziet zowel op inhoudelijk als procedureel onjuiste beslissingen. In hoeveel van deze zaken in bezwaar niet is gehoord wordt niet apart bijgehouden.